

İnsanların sosyal kıymetlerini *sayıya, takipçi sayısına* dökmüş olmaları, belki de son dönemin insanları doğrudan etkileyen en önemli meselesi. Ne yaptığımızın farkında değiliz henüz, tüm sosyal dokuyu bilgisayar/telefon üzerinden yeniden tanımlıyoruz.

Tüm geleneklerin, tüm ahlaki doğruların da yeniden tanımlanması bu. Falanca hoca, filanca hocaya, *sen şu konuda neden tweet yazmadın* diyebiliyor ve tartışmalar *benim şu kadar takipçim var, senin bu kadar takipçin var* cetveline kadar geliyor.

İnsanlar birbirlerinin sözlerine değer vermek için, *kaç layk* aldığına bakıyor. Bir yandan *insanların koyun gibi* olduğundan şikayet eden genç kız, bir yandan da takipçi sayısına bakmanın tam olarak *koyunluk* olduğunu görmezden geliyor. İnsan, hangi söze değer verip, kimi dinleyeceğine karar vermek için hep böyle *kısa yollar* bulmak zorunda, ancak ilk defa bu kısa yolların bizi fazlasıyla yanılttığını farkediyoruz. Çoğu insan için, *anlamlı iş* sosyal medya üzerinden ilgi göreceği, *layk alacağı* bir iş, eğer paylaşılması daha fazla takipçi/layk getirecekse, insanların daha az maaşa çalışması bile mümkün.

İnsanoğlu normal şartlar altında yeni tanıdığı birinin ne kadar kimse tarafından takdir edildiğini bilmez. Bunun sair emareleri vardır, orduda rütbeler bunun içindir, bürokraside makam bunun içindir, zenginlik ve ihtişam işaretleri bundandır. Bu gibi emareler kolay elde edilmezler, bir şekilde o kıymetlere/makamlara zaten sahip birileri tarafından taltif edilmeniz gerekir. Ancak sosyal medya böyle değil, orada herhangi bir anlamlı iş yapmasanız, yaptığınız sadece başkalarının yazdıklarını çalıp paylaşmak dahi olsa yüksek sayıda *takipçi* bulabilirsiniz. Ortalamaya, mümkün mertebe en ucuz ve bayağıya hitap etmeniz sizi daha *başarılı* kılacaktır hatta.

İnsanların binyıllardır bulduğu ve normal şartlar altında *zararına* yapıldığı halde, *itibar* denen bir kavramla denkleme denkleştirdiği bir sosyal düzen var. İtibar uğruna, mesela çoğu bürokrat *saat ücreti* olarak çok ucuza çalışır, askerler hayatlarını ortaya koyar ve insanlar birbirine iyi davranır. Sosyal medya tam da bu mekanizmayı, insanın zihnini bulandırarak bozuyor.

Bunun çaresi nedir, bilmiyorum. Teknolojik ilerleme *olmamış* kabul edilemez, zaman geriye doğru akıyor. Domateslerde eski tat bulunmadığı gibi, insanlarda da eski tat kalmayacak. Üstlerine bol sosyal medya sosu dökmeden, çok yavan hissedeceğiz. Sosyal şeker hepimizi sosyal kanser yapacak.